

Zakres uregulowań prawnych, dotyczących obligatoryjnego znakowania produktów spożywczych

Zgodnie z prawem konsumenta do informacji i edukacji, działania związane z dostarczaniem konsumentowi pełnej i obiektywnej informacji, warunkują efektywność gospodarki i uczciwość rynku. Konsument nieposiadający informacji na temat charakterystyki produktu i jego opakowania oraz warunków transakcji, nie ma możliwości dokonywania właściwych wyborów dotyczących zakupu. Szczególnego znaczenia nabierają informacje o charakterze obligatoryjnym, przeznaczone dla konsumenta i zamieszczone na produktach, ich opakowaniach, ulotkach informacyjnych oraz dokumentach towarzyszących. Celem podjętych rozważań, jest prezentacja zakresu krajowych uregulowań prawnych, dotyczących obowiązkowego znakowania wprowadzonej do obrotu żywności.

Opakowania jednostkowe w miejscu zakupu odgrywają istotną rolę w realizacji strategii pro-konsumenckiej, poprzez spełnianie określonych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i życia konsumentów, ochrony środowiska naturalnego, ochrony przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi, a także w realizacji prawa konsumenta do rzetelnej informacji i edukacji [1, 2].

Znaczenie opakowania jako nośnika informacji, edukacji oraz środka sprzedaży produktu, rośnie wraz z rozwojem sprzedaży samoobsługowej, wzrostem konkurencji na rynku oraz zmianami oczekiwań i potrzeb nabywców dotyczących opakowanych produktów [3, 11].

Opakowanie produktu poprzez znaki wchodzące w skład jego warstwy wizualnej, tworzy skoordynowany system znaków, celowo nadanych przez nadawcę komunikatu rynkowego. Wśród znaków można wyróżnić znaki obligatoryjne i dobrowolne. Charakter obligatoryjny mają znaki, których obecność na opakowaniu wynika z odpowiednich regulacji prawnych i warunkuje wprowadzenie produktu na rynek.

Zasady znakowania wszystkich wprowadzonych do obrotu produktów

Zakres podstawowych, obligatoryjnych informacji dla wszystkich wprowadzanych na rynek produktów oraz zasady znakowania, są określone w prawodawstwie krajowym w aktach prawnych o charakterze horyzontalnym, takich jak:

- Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie gospodarczej wraz z późniejszymi zmianami [21].
- Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim wraz z późniejszymi zmianami [12].
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów wraz z późniejszymi zmianami [18].

- Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego [17].
- Ustawa z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach [15].
- Ustawa z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym wraz z późniejszymi zmianami [19].
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o towarach paczkowanych wraz z późniejszymi zmianami [16].

Zgodnie z Ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie gospodarczej wraz z późniejszymi zmianami, przedsiębiorca wprowadzający towar do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest obowiązany do zamieszczania na towarze, jego opakowaniu, etykiecie lub instrukcji informacji w języku polskim zawierającej [21]:

- firmę przedsiębiorcy - producenta towaru i jego adres,
- nazwę towaru,
- inne oznaczenia i informacje wymagane na podstawie odrębnych przepisów.

Zgodnie z powyższą Ustawą, za oznaczenie przedsiębiorcy uważa się jego nazwę lub firmę ze wskazaniem formy prawnej prowadzenia działalności. W przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, należy podać imię i nazwisko przedsiębiorcy oraz nazwę, pod którą wykonuje działalność gospodarczą.

Obowiązek stosowania polskiej wersji językowej w nawiązaniu do wszelkiego typu informacji i opisach produktu, określa Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim wraz z późniejszymi zmianami [12].

Zgodnie z Ustawą z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wraz z późniejszymi zmianami, wszystkie wprowadzone na rynek produkty, aby spełniały

wymogi bezpieczeństwa, muszą być właściwie oznakowane, jak również zawierać ostrzeżenia i instrukcje dotyczące użytkowania i postępowania z produktem zużyтым oraz wszelkie inne udostępnione konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu [18]. Zgodnie z powyższą Ustawą, producent zobowiązany jest dostarczać konsumentom informacje, umożliwiające ocenę zagrożeń związanych z produktem w czasie zwykłego lub możliwego do przewidywania okresu jego użytkowania, jeżeli takie zagrożenia nie są przy braku odpowiedniego ostrzeżenia natychmiast zauważalne.

Warunki sprzedaży konsumentkiej z uwzględnieniem oznaczania towarów, podaje Ustawa z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumentkiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego [17]. Sprzedawca prowadzący sprzedaż w kraju, jest odpowiedzialny za informację o produkcie, która powinna być wystarczająca do prawidłowego i pełnego korzystania ze sprzedanego towaru konsumpcyjnego. W szczególności na towarze lub opakowaniu należy podać:

- nazwę towaru,
- określenie producenta lub importera i kraj pochodzenia towaru,
- znak bezpieczeństwa oraz znak zgodności wymagane odrębnymi przepisami,
- informacje o dopuszczeniu do obrotu w Polsce,
- stosownie do rodzaju towaru, określenie jego energochłonności.

Szczegółowe dane uzależnione od rodzaju towaru, określone są w odrębnych przepisach. Wszystkie informacje powinny znajdować się na towarze konsumpcyjnym lub być z nim trwale połączone w przypadku, gdy towar jest sprzedawany w opakowaniu jednostkowym lub w zestawie. W pozostałych przypadkach informacja może zostać ograniczona do nazwy towaru, jego głównej cechy użytkowej oraz wskazania producenta lub importera i kraju pochodzenia towaru. Ponadto sprzedawca ma obowiązek podać cenę sprzedaży towaru oraz jego cenę jednostkową [17].

Prawidłowy sposób podania ceny towaru, określa Ustawa z dnia 5 lipca 2001 roku o cenach, która wprowadza obowiązek oznaczania ceną towarów, przeznaczonych do sprzedaży detalicznej. W miejscach sprzedaży detalicznej muszą być uwidocznione ceny jednostkowe towarów w sposób zapewniający prostą i nie budzącą wątpliwości informację o ich wysokości [15]. Zasadniczo na towarach przeznaczonych do sprzedaży detalicznej, cena powinna być uwidoczniiona za pomocą wywieszki oraz bezpośrednio na każdej sztuce lub pojedynczym opakowaniu.

Istotną formą znakowania wyrobów są znaki akcyzy. Obowiązek nanoszenia tych znaków, wynika z Ustawy z dnia 23 stycznia 2004 roku o podatku akcyzowym wraz z późniejszymi zmianami i dotyczy wymienionych w Ustawie wyrobów akcyzowych, do których m.in. należą: wyroby przemysłu spirytusowego, tytoniowego, piwa oraz paliwa [19]. Zgodnie z powyższą Ustawą, obowiązek oznaczania wyrobów akcyzowych ciąży na producentach, importerach, podmiotach dokonujących nabycia wewnątrzspółnoto-

wego, przedstawicielach podatkowych oraz na podmiotach dokonujących pakowania, rozlania lub rozważenia wyrobów w opakowaniu jednostkowe, a także przepakowania, ponownego rozlania lub rozważania wyrobów akcyzowych w inne opakowania jednostkowe.

Szczegółowe sposoby umieszczania znaków akcyzy, ich postać, jak również zakres i sposób prowadzenia ewidencji, określone zostały w Rozporządzeniu MF z dnia 19 kwietnia

2004 roku w sprawie oznaczania wyrobów akcyzowych znakami akcyzy, wraz ze zmianami [4]. Znak akcyzy może mieć postać banderoli, znaku cechowego lub odcisku pieczęci. Jest umieszczany na opakowaniu jednostkowym wyrobu akcyzowego lub na wyrobie akcyzowym w ten sposób, aby zdjęcie znaku lub otwarcie opakowania w miejscu przeznaczonym do jego otwierania albo użycia wyrobu, powodowały trwałe i widoczne uszkodzenie znaku, w sposób uniemożliwiający jego

wtórne wykorzystanie, chyba że znak akcyzy jest umieszczony bezpośrednio na wyrobie akcyzowym w sposób trwały. Wprowadzenie do obrotu wyrobów akcyzowych bez prawidłowego oznaczenia znakami akcyzy, stanowi naruszenie zasad obrotu wyrobami akcyzowymi i podlega karom, określonym w kodeksie karnym skarbowym.

Kolejnym aktem prawnym w obszarze znakowania produktów, jest Ustawa z dnia 6 września 2001 roku o towarach paczkowanych wraz ze zmianami, zawierająca regulacje dotyczące towarów paczkowanych zarówno płynnych, jak i ciał stałych oraz ich kontroli ilościowej [16]. Zgodnie z powyższą Ustawą, za towar paczkowany należy uznać każdy produkt przeznaczony do sprzedaży, umieszczony w opakowaniu jednostkowym dowolnego rodzaju, jeśli spełnione są jednocześnie następujące wymagania:

- deklarowana ilość tj. ustalona, jednakowa porcja produktu (ilość nominalna produktu) odmierzona jest bez udziału nabywcy i nie przekracza 50 kg lub 50 l,
- deklarowana ilość nie może być zmieniona bez otwarcia lub uszkodzenia albo wyraźnego naruszenia opakowania.

W procesie paczkowania, cała partia towaru paczkowanego składa się z jednakowych porcji towaru, czyli opakowania jednostkowe muszą zawierać takie same ilości nominalne produktu. Ustawa określa zasady paczkowania produktów przeznaczonych do sprzedaży w opakowaniach i oznaczania towarów paczkowanych znakiem „e”, którego symbol graficzny zaprezentowano na rysunku 1, a także przepisy regulujące produkcję i stosowanie butelek miarowych oraz oznaczanie ich znakiem „3” (odwrócony epsilon) przedstawionym na rysunku 2.

Rys. 1.

Oznaczenie towarów paczkowanych, które spełniają wymagania określone w Ustawie z dnia 6 września 2001 r. o towarach paczkowanych wraz ze zmianami w zakresie stosowania, podczas pakowania określonego systemu kontroli

Źródło: [16].

W procesie paczkowania, cała partia towaru paczkowanego składa się z jednakowych porcji towaru, czyli opakowania jednostkowe muszą zawierać takie same ilości nominalne produktu.

Rys. 2.

Oznaczenie butelek miarowych, które spełniają warunki określone w Ustawie z dnia 6 września 2001 r. o towarach paczkowanych wraz ze zmianami

Źródło: [16].

Poza wymaganiami dotyczącymi oznakowania produktów, określonymi w odrębnych przepisach, towary paczkowane wprowadzone do obrotu, powinny mieć takie oznakowania jak: nazwę produktu, ilość nominalną produktu oraz oznaczenie paczkującego. Ponadto paczkujący na własną odpowiedzialność może oznaczać znakiem „e” towary paczkowane, jeśli towary te oraz proces kontroli paczkowania produktów, spełniają określone wymagania w tym zakresie [16].

Oprócz przedstawionych regulacji prawnych o charakterze horyzontalnym, dotyczących zasad znakowania wszystkich wprowadzanych na rynek wyrobów, powołane zostały także przepisy o charakterze wertykalnym, dotyczące obowiązkowego znakowania poszczególnych grup towarów, m.in. takich jak: produkty spożywcze, substancje i preparaty chemiczne, wyroby tytoniowe, produkty lecznicze, kosmetyki, produkty włókiennicze i zabawki [3].

Zasady obowiązkowego znakowania żywności

Zasadnicze wymagania w zakresie znakowania środków spożywczych (żywności), określają takie akty prawne jak:

- Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wraz z późniejszymi zmianami [13].
- Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia [22].
- Rozporządzenie MRiRW z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych wraz z późniejszymi zmianami [6].
- Rozporządzenie MZ z dnia 25 lipca 2007 r. w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą [8].

Ramowe przepisy dotyczące znakowania produktów spożywczych, określone są w Ustawie z dnia 21 grudnia 2000 roku o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wraz ze zmianami [13].

Zgodnie z w/w Ustawą, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze, powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Wymagania powyższe dotyczą m.in. ich oznakowania, które obejmuje wszelkie informacje w postaci wyrazów, opisu, znaku towarowego, firmy, elementów graficznych lub symboli odnoszące się do artykułów rolno-spożywczych, umieszczonych na opakowaniu, w dokumencie, na ulotce, etykiecie, obwolucie albo zawieszce, które są dołączone do danego artykułu rolno-spożywczego lub też go dotyczą.

Oznakowanie powinno być wykonane w języku polskim, w sposób czytelny, zrozumiały, widoczny, tak aby nie wprowadzać w błąd konsumenta.

W oznakowaniu środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych i zbiorczych, przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta, podaje się [13]:

- nazwę środka spożywczego, która ma precyzyjnie informować konsumenta o jego rodzaju i umożliwiać odróżnienie go od podobnych środków spożywczych,
- informacje dotyczące postaci środka spożywczego lub procesów technologicznych stosowanych w produkcji, w szczególności określające czy jest to środek: sproszkowany, liofilizowany, głęboko mrożony, zagęszczony, wędzony, gdyż brak tej informacji może wprowadzić konsumenta w błąd,
- dane identyfikujące producenta,
- inne dane niezbędne do identyfikacji środka spożywczego, istotne z punktu widzenia konsumenta.

Ponadto na podstawie powyższej Ustawy, artykuły rolno-spożywcze wyprodukowane z surowców pochodzenia krajowego, charakteryzujące się specyficznymi cechami jakości handlowej lub wymaganiami jakości handlowej, w szczególności w zakresie sposobu produkcji, składu lub właściwości organoleptycznych, mogą być oznakowane znakiem

jakości. Wzór znaku jakości artykułów rolno-spożywczych, został określony w Rozporządzeniu MR i RW z dnia 21 lipca 2004 roku [5]. Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, znak ten składa się z dwóch zachodzących na siebie owali oraz znajdującego się poniżej napisu „Poznaj Dobrą Żywność” rozłożonego na okręgu. Wnętrze górnego owalu jest w kolorze białym, a jego obramowanie oraz dolny owal i napis „Poznaj Dobrą Żywność” są w kolorze czerwonym. Dopuszcza się ponadto stosowanie znaku na

ciemnym tle z napisem w kolorze białym, jak również używanie znaku z napisem w języku angielskim „TRY FINE FOOD”. Symbol graficzny tego znaku zaprezentowano na rysunku 3.

Rys. 3.

Wzór znaku jakości artykułów rolno-spożywczych

Źródło: [5]

Wymagania zdrowotne i znakowanie żywności, stanowi przedmiot Ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia [22]. Zgodnie z powyższym aktem prawnym, oznakowanie każdego środka spożywczego nie może:

1. Wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności:
 - co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji,
 - przez przypisywanie środkowi spożywczemu działania lub właściwości, których nie posiada,
 - przez sugerowanie, że środek spożywczy posiada szczególne właściwości, jeżeli wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie właściwości.

Artykuły rolno-spożywcze wyprodukowane z surowców pochodzenia krajowego, charakteryzujące się specyficznymi cechami jakości handlowej lub wymaganiami jakości handlowej, w szczególności w zakresie sposobu produkcji, składu lub właściwości organoleptycznych, mogą być oznakowane znakiem jakości.

2. Przypisywać środkowi spożywczemu właściwości zapobiegania chorobom lub ich leczenia albo odwoływać się do takich właściwości.

Wymóg powyższy dotyczy również reklamy oraz prezentacji środków spożywczych, w tym w szczególności w odniesieniu do ich kształtu, wyglądu lub opakowania, zastosowanych materiałów opakowaniowych, sposobu prezentacji oraz otoczenia, w jakim są prezentowane.

Ponadto zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1935/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 października w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, materiały i wyroby wprowadzane do obrotu powinny być oznakowane w sposób widoczny, czytelny i trwały zgodnie z przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów [10]. Oznakowanie powinno zawierać:

- określenie „do kontaktu z żywnością” lub wskazanie określające zastosowanie materiałów i wyrobów lub symbol w postaci kieliszka i widelca zaprezentowany na rys. 4,
- informacje o warunkach użytkowania materiałów i wyrobów, jeżeli jest to niezbędne dla zdrowia lub życia człowieka.

Umieszczenie elementów oznakowania nie jest obowiązkowe w przypadku materiałów i wyrobów, które z istoty i w sposób oczywisty, są przeznaczone do kontaktu z żywnością. Oznakowanie powyższe dotyczy wyłącznie tych materiałów i wyrobów, które spełniają kryteria w zakresie bezpieczeństwa dla zdrowia lub życia, określone w Ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 roku o bezpieczeństwie żywności i żywienia [22].

Rys. 4.

Znak przydatności materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością

Źródło: [10].

Wymagania ogólne dotyczące znakowania wszystkich środków spożywczych w opakowaniach jednostkowych wprowadzonych do obrotu, określone są w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 roku w sprawie znakowania środków spożywczych, wraz ze zmianami [6]. Reguluje ono szczegółowy zakres i sposób znakowania wszystkich środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych, w opakowaniach jednostkowych, zbiorczych i bez opakowań, przeznaczonych bezpośrednio dla konsumenta oraz zakres informacji podawanych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Do najważniejszych wymagań należy zaliczyć:

Wszystkie środki spożywcze w opakowaniach jednostkowych znakuje się podając, co najmniej następujące informacje [6]:

- nazwę środka spożywczego;
- dotyczące składników występujących w środku spożywczym;
- datę minimalnej trwałości albo termin przydatności do spożycia;
- sposób przygotowania lub stosowania, jeżeli brak tej informacji mógłby spowodować niewłaściwe postępowanie ze środkiem spożywczym;
- dane identyfikujące: osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, która produkuje lub paczkuje środki spożywcze

lub wprowadza środki spożywcze do obrotu, jeżeli działalność w tym zakresie jest zarejestrowana na terytorium któregoś z państw członkowskich UE lub na terytorium państwa członkowskiego EFTA, będącego stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym; miejsce albo źródło pochodzenie, w przypadku gdy brak tej informacji mógłby wprowadzić konsumenta w błąd;

- zawartość netto lub liczbę sztuk opakowanego środka spożywczego;
- warunki przechowywania, jeżeli oznakowanie środka spożywczego zawiera informację o terminie przydatności do spożycia oraz w przypadku, gdy jakość środka spożywczego w istotny sposób zależy od warunków jego przechowywania;
- oznaczenie partii produkcyjnej, rozumianej jako określona ilość środka spożywczego wyprodukowanego, przetworzonego lub zapakowanego w praktycznie takich samych warunkach;
- klasę jakości handlowej, jeżeli została ona ustalona w przepisach w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych lub ich grup albo inny wyróżnik jakości handlowej, jeżeli obowiązek podawania tego wyróżnika wynika z odrębnych przepisów.

Dopuszcza się ponadto znakowanie środka spożywczego w opakowaniu jednostkowym, którego największa powierzchnia nie przekracza 10 cm², przez podanie co najmniej następujących informacji:

- nazwy środka spożywczego,
- daty minimalnej trwałości albo terminu przydatności do spożycia,
- zawartości netto lub liczby sztuk środka spożywczego w opakowaniu.

Natomiast środek spożywczy znajdujący się w opakowaniu zbiorczym, przeznaczony bezpośrednio dla konsumenta znakuje się na etykiecie, obwolucie, zawieszce trwale przymocowanej do opakowania lub bezpośrednio na opakowaniu, jeżeli z zewnątrz nie można przeczytać treści oznakowania na opakowaniu jednostkowym, umieszczonym w tym opakowaniu zbiorczym, podając takie same informacje jak na opakowaniu jednostkowym.

Środek spożywczy można także znakować dodatkowo poprzez zamieszczenie m.in. takich informacji jak [6]:

- „pakowany w atmosferze ochronnej”, jeżeli przy pakowaniu środka spożywczego użyto gazu obojętnego, powodującego przedłużenie okresu trwałości tego środka,
- „zawiera substancję/e słodzące”, jeżeli środek spożywczy zawiera jedną lub więcej substancji słodzących,
- „zawiera cukier/cukry i substancję/e słodzącą/e”, jeżeli środek spożywczy zawiera jednocześnie cukier lub cukry oraz jedną lub więcej substancji słodzących,
- „zawiera źródło fenyloalaniny”, jeżeli środek spożywczy zawiera aspartam,
- „wyprodukowano metodami integrowanymi” lub skrót „IPO” (Integrowana Produkcja Ogrodnicza) w przypadku owoców wyprodukowanych w wyniku metody dającej pierwszeństwo metodom ekologicznym, minimalizującej niepożądane efekty uboczne stosowanych środków ochrony roślin i nawozów sztucznych, z uwzględnieniem ochrony środowiska,

- „produkt może być spożywany przez wegetarianów”, pod warunkiem że środek spożywczy nie zawiera składników pochodzących z nieżywych zwierząt oraz że substancje pochodzące z nieżywych zwierząt, nie były używane w procesie produkcyjnym.

W przypadku środka spożywczego bez opakowania jednostkowego, umieszczonego w opakowaniu zbiorczym, kod identyfikacyjny partii produkcyjnej podaje się na tym opakowaniu zbiorczym, a w przypadku jego braku - na dokumencie towarzyszącym środkowi spożywczemu.

Powyższe regulacje prawne, określają zasady dotyczące znakowania wszystkich opakowanych środków spożywczych, jak również podają dodatkowe, szczegółowe wymagania dla takich rodzajów produktów jak: mleko i przetwory mleczne, masło i margaryna, cukier, napoje spirytusowe, środki spożywcze głęboko mrożone, wyroby czekoladowe, przetwory owocowe (np. dżemy, galaretki, marmolady z owoców cytrusowych, powidła śliwkowe i marmolady owocowe), soki i nektary owocowe, płynny ekstrakt kawy oraz pieczywo [6].

Odrębne, dodatkowe przepisy, określają zasady oznakowania poszczególnych rodzajów produktów spożywczych, a mianowicie: żywności modyfikowanej genetycznie, produktów rolnictwa ekologicznego, środków spożywczych utrwalanych radiacyjnie oraz środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego [7, 9, 14, 20].

Natomiast sposób znakowania wartością odżywczą żywności przeznaczonej dla konsumenta finalnego lub do zakładów żywienia zbiorowego, określa Rozporządzenie MZ z dnia 25 lipca 2007 r. [8]. Rozporządzenie powyższe nie ma zastosowania do naturalnych wód źródłanych i wód stołowych oraz suplementów diety.

Środki spożywcze muszą być oznakowane w sposób zrozumiały dla konsumenta, napisy muszą być wyraźne, czytelne i nieusuwalne, umieszczone w widocznym miejscu, a także nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte lub przesłonięte innymi nadrukami lub obrazkami.

Podsumowanie

Zakres podstawowych, obligatoryjnych informacji dla wszystkich wprowadzanych na rynek produktów, jest określony w prawodawstwie unijnym i krajowym w aktach prawnych o charakterze horyzontalnym. Ponadto ustanowione zostały także przepisy o charakterze wertykalnym, dotyczące obligatoryjnego znakowania poszczególnych grup towarów, w tym żywności.

Jednak czytelność oraz zrozumienie informacji przekazywanych poprzez warstwę wizualną opakowań, jest problemem dla konsumentów nie tylko w Polsce, ale także w innych krajach. Powszechnie w krajach UE wyrażane są zażalenia konsumentów, że informacje nie są ani czytelne, ani zrozumiałe, pomimo obligatoryjnych w tym zakresie wymagań prawnych.

Z tego względu w ochronie konsumenta, szczególnie uwagę przywiązuje się do dostarczania mu rzetelnej informacji o rynku. Konsument nie posiadający wiarygodnej informacji, nie ma możliwości racjonalizacji swoich zachowań na rynku a podejmowane przez niego decyzje dotyczące zakupów są błędne, nie może on też skutecznie bronić swoich interesów ekonomicznych. Dostarczenie konsumentowi rzeczowej, prawdziwej i kompletnej informacji, jest warunkiem efektywności gospodarki, jak również uczciwości rynku i wynika bezpośrednio z zasad etyki biznesu [1-3].

Literatura dostępna na: agro.e-bmp.pl

SEW EURODRIVE

Znamy lepsze sposoby na
energooszczędność

SPRAWDŹ

www.sew-energooszczednosc.pl

Malejące zasoby naturalne i rosnące koszty energii powodują, że nowoczesne firmy na całym świecie sprawdzają systemy pod kątem kosztów eksploatacji, a szczególnie energooszczędności.

Porównując wszystkie koszty ponoszone w trakcie „cyklu życia” systemu napędowego okazuje się, że koszty energii systemów, które nie zostały zoptymalizowane pod kątem zużycia energii, mogą stanowić aż 90 % kosztów eksploatacji.

Odpowiedzią firmy **SEW-EURODRIVE** są energooszczędne rozwiązania modułowe - indywidualne komponenty napędowe charakteryzujące się dużą wydajnością, które po połączeniu w system tworzą optymalne rozwiązanie napędowe dostosowane do konkretnej aplikacji.

SPECJALNE WARUNKI PRACY

Motoreduktory | Przekładnie | Falowniki | Gotowe aplikacje

**SEW
EURODRIVE
SERVICE**

Linia serwisowa
HOTLINE 24H
+48 602 739 739

SEW-EURODRIVE Polska Sp. z o. o.
ul. Techniczna 5, 92-518 Łódź
tel. +48 42 676 53 00
fax +48 42 676 53 49
sew@sew.pl, www.sew.pl